

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО
ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

Проект!

**Държавно образователно изискване
за придобиване на квалификация
по професията
„Асистент на лекар по
дентална медицина”**

Проектът е утвърден от Управителния съвет на НАПОО
с Протокол № 01/ 03.02.2016 г.

Професионално направление:		
724	Дентална медицина и зъботехника	
Наименование на професията:		
724010	Асистент на лекар по дентална медицина	
Специалности:		Степен на професионална квалификация
7240101	Асистент на лекар по дентална медицина	Трета
Ниво на квалификация според Европейската квалификационна рамка (ЕКР) - 4		Ниво на квалификация според Националната квалификационна рамка (НКР) - 4

София, 2016 г.

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания за минималното входящо образователно равнище за ученици и за лица, навършили 16 години

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „Асистент на лекар по дентална медицина“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение (утвърден от министъра на образованието, младежта и науката със Заповед № РД-09-413 от 12.05.2003 г., изм. и доп. със Заповед № РД-09-04 от 8.01.2004 г., Заповед № РД-09-34 от 22.01.2004 г., Заповед № РД-09-255 от 9.04.2004 г., Заповед № РД-09-274 от 18.02.2005 г., Заповед № РД-09-1690 от 29.09.2006 г., Заповед № РД-09-828 от 29.06.2007 г., Заповед № РД-09-1891 от 30.11.2007 г., Заповед № РД-09-298 от 19.02.2009 г., Заповед № РД-09-1803 от 29.10.2009 г., Заповед № РД-09-621 от 18.05.2010 г., Заповед № РД-09-1728 от 1.12.2010 г., Заповед № РД-09-748 от 13.06.2011 г., Заповед № РД-09-1805 от 9.12.2011 г., Заповед № РД-09-638 от 23.05.2012 г., Заповед № РД 09-59/21.01.2013 г., актуализиран със Заповед № РД 09-182/25.02.2013 г., Заповед № РД 09-74 от 20.01.2014 г. и Заповед № РД 09-1833 от 11.12.2015 г.) входящото минимално образователно равнище за лица, навършили 16 години, е завършено средно образование или придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити (рамкова програма Е).

1.2. Изисквания за входящо квалификационно равнище или професионален опит

За обучение по професията „Асистент на лекар по дентална медицина“ с придобиване на трета степен на професионална квалификация не се изисква кандидатите да притежават професионална квалификация или професионален опит по други сродни професии.

За лица с придобита професионална квалификация по част от професията или по друга сродна професия може да се организира професионално обучение за усвояване на компетентностите, които кандидатът за обучение не притежава.

Придобиването на квалификация по професията „Асистент на лекар по дентална медицина“ или на част от нея чрез валидиране на придобити с неформално или самостоятелно учене резултати от ученето се осъществява съгласно Наредба № 2 от 13 ноември 2014 г. за условията и реда за валидиране на професионални знания, умения и компетентности, издадена от министъра на образованието и науката.

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Дейностите, осъществявани от асистента на лекаря по дентална медицина, целят осигуряване на качествена дентална грижа, по-голям комфорт на пациента, намаляване на времето, необходимо за зъболечение.

Асистентът на лекаря по дентална медицина може да работи в сферата на здравните услуги – в амбулатории (индивидуални и групови практики) за първична или специализирана дентална медицинска помощ, в дентални или медико-дентални центрове за осъществяване на превантивна и профилактична дейност; за оказване на помощ в работата на медицинските специалисти при проучване здравния статус на пациентите. Той подпомага дейността на лекаря по дентална медицина при

провеждане на профилактични мероприятия, в лечебния процес и през възстановителния период.

В своята работа асистентът на лекаря по дентална медицина спазва правилата за добра практика и следва назначенията на лекаря за удовлетворяване на универсалните (базови) дентални потребности – общи за всички пациенти и необходими за поддържане здравето на хората. Грижата за пациента е насочена основно към осигуряване на добро физическо и социално-психологическо здраве.

Под ръководството на лекаря по дентална медицина асистентът извършва дейности, които допринасят за осигуряване на високо качество на денталната грижа.

Преди да започне лечението асистентът регистрира пациента в амбулаторния дневник и попълва амбулаторен лист – първичен медицински документ, съдържащ информация за медицинската и клиничната история на пациента.

Професионални дейности на асистента:

1. При прием асистентът на лекаря по дентална медицина:

- Наставява пациента, като съобразява позицията на стола със зоната в устата, която ще се третира, и вида на процедурата;
- Включва и позиционира операционното осветление;
- Поставя протектор на титиерата;
- Поставя протектор на пациента;
- Поставя слюносмукател и аспиратор.

2. При подготовка на асистента за работа „на четири ръце“:

- Поставя необходимите инструменти за преглед (огледало, сонда и пинсета) на работната масичка на лекаря по дентална медицина;

- Подрежда инструментите и аксесоарите по реда на използване;
- Дезинфектира наконечниците;
- Проверява за наличността на всички препарати, необходими за лечението;
- Поставя лична предпазна екипировка;
- Заема подходяща позиция за асистиране.

3. При възстановителни дентални процедури асистентът:

- Подготвя подноса с комплекта инструменти и дентални материали;
- Асистира в съответствие с последователността на специфичната процедура;
- Асистира при прегледа на зъба (зъбите);
- Асистира при локалната анестезия;
- Асистира при контрола на влагата;
- Асистира при обработката на кавитети;
- Асистира при деструкции и при аденции на зъби;
- Асистира при поставянето на дентални материали;
- Грижи се за удобството на пациента и взема подходящи предпазни мерки за експозиция;

- Извършва разрешените по закон и делегираните му с длъжностната характеристика дейности.

4. В превантивната дентална медицина асистентът на лекаря по дентална медицина:

- Съветва пациента относно поддържането на хигиената на зъбите;
- Информира пациента за въздействието на плаката за възникване на дентален кариес и периодонтално заболяване;
- Информира пациента за кариогенните храни като причина за дентален кариес;
- Разяснява на пациента процеса на деминерализация и реминерализация на зъба;
- Дава указания на пациента за рационално хранене, хранителен режим и подходящи продукти от хранителната пирамида;

- Разяснява на пациента как да поддържа лична орална хигиена.

5. При подготовката на медицинския кабинет асистентът на лекаря по дентална медицина:

- Почиства и дезинфектира плотове и работни маси, плювалник, рефлексор, дръжки и ръкохватки на юнита, подови повърхности;
- Подготвя инструментите за работа;
- Пренася замърсените инструменти до зоната за обработка, като свежда до минимум риска от експозиция за лицата или околната среда;
- Почиства инструментите с ултразвук или механично;
- Опакова инструментите и аксесоарите (борери, диамантени пилители и други ротационни инструменти) – ръчно или с опаковъчна машина;
- Зарежда автоклава и поставя индикатор;
- Изважда стерилизирания инструментариум и го подрежда в медицинския шкаф;
- Отбелязва стерилизацията в дневника.

6. При извършване на инфекциозен контрол и управление на опасните материали асистентът на лекаря по дентална медицина:

- Поставя замърсения текстил в непропусклива торба с етикет за биологична опасност или съответен етикет с цветен код;
- Организира прането на замърсеното работно облекло в обществени перални;
- Организира изхвърлянето на престилките за еднократна употреба;
- Сменя защитната маска и ползваните ръкавици;
- Почиства и дезинфектира предпазните очила (лицевия щит);
- Третира всички медицински отпадъци според изискванията;
- Следи за маркировката и ежедневното почистване на кошчетата за битов и биологичен отпадък, както и на контейнера за остри предмети (игли);
- Събира биологичния отпадък в специализирани контейнери и го предава за извозване от специализираните фирми.

7. При изпълнение на ежедневните си професионални задължения асистентът на лекаря по дентална медицина е отговорен за:

- Сигурността и качеството на извършените дейности, спазването и точното изпълнение на назначенията на лекаря;
- Спазването на правилата за добра практика по обгрижването на пациента;
- Спазването на правилника за вътрешния трудов ред на лечебното заведение;
- Щетите, причинени от незаконосъобразни действия;
- Опазването на поверения му инвентар и апаратура;
- Оптималното и ефективно използване на материалите и консумативите;
- Спазването на утвърдените правила за здравословни и безопасни условия на труд и правилата за противопожарна безопасност;
- Опазването на служебна и поверителна информация от личен характер.

При упражняване на професията асистентът на лекаря по дентална медицина трябва да проявява емпатия, търпение, емоционална стабилност, лоялност и толерантност към възрастовите, етническите, религиозните и други различия на пациентите; да има добри обноски и приветлив външен вид. При работа с деца трябва да умее да задържа вниманието им и да спечели тяхното доверие.

При изпълнение на професионалните си дейности асистентът на лекаря по дентална медицина поддържа контакти с пациента, с неговите близки и с работния екип.

Работното време се определя е съгласно разпоредбите на действащото трудово законодателство. При определени ситуации, изискващи спешни и

неотложни действия, се налага работа с удължен работен ден, а също и в празнични и почивни дни.

Особеностите на работната среда предполагат определени рискови фактори: физически, сензорни (миризми от използваните дезинфекционни и хигиенни препарати), биологични (инфекции, микози, алергии и др. вследствие на досега с биологични материали при асистиране, при обработка на медицинския инструментариум, при обработка на биологични и битови отпадъци), психологически - възможна агресия от страна на пациентите, потенциален риск от инцидент или злополука.

Работното място на асистента на лекаря по дентална медицина е оборудвано с подходящи медицински пособия, консумативи и помощни материали – работен плот, медицински шкафове, работна масичка, превързочни материали, медицински инструментариум, автоклав, дестилатор, амалгамобъркачка, фотополимерна лампа, апекслокатор, скалер, електрокаутер, шейкъри и смесители, дезинфекционни разтвори и др., в съответствие със спецификата на лечебното заведение.

В работата си асистентът стриктно спазва разпоредбите, свързани с изискванията на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) и Министерството на здравеопазването (МЗ) – работна документация (нормативни документи, план-графици, рапортни тетрадки, амбулаторен лист, фишове за заявки за материали, индивидуален работен план, седмичен график на извършваните дейности), помощни средства, компютърна техника, лични предпазни средства.

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

Придобилите трета степен на професионална квалификация по професията „Асистент на лекар по дентална медицина“ могат да актуализират или да разширят професионалната си квалификация в зависимост от изискванията на степента по рамкова програма Е.

Придобилите трета степен на професионална квалификация по професията „Асистент на лекар по дентална медицина“ могат да повишават квалификацията си чрез обучение в курсове и семинари, участие в национални и международни конференции, работни срещи и други организирани форми, свързани с професионалното им развитие.

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД – 2011), утвърдена със Заповед № РД 01-931 от 27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика, изм. и доп. със Заповеди № РД 01-204 от 28.02.2011 г., № РД 01-426 от 30.05.2001 г., № РД 01-529 от 30.06.2011 г., № РД 01-952 от 29.12.2011 г., № РД 01-586 от 06.07.2012 г., № РД01-1002/19.12.2012 г., № РД01-979 от 21.12.2013 г., № РД01-933 от 19.12.2014 г.

Придобилите трета степен на професионална квалификация по професията „Асистент на лекар по дентална медицина“ могат да постъпят на работа на длъжност (професия) от НКПД 5329-3001 „Асистент на лекар по дентална медицина“, както и на други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

Придобилите квалификация по професията „Асистент на лекар по дентална медицина“ могат да работят, като предоставят базови дентални грижи в лечебни заведения, регистрирани по Закона за лечебните заведения (ЗЛЗ).

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ)

3.1. Обща задължителна професионална подготовка (относителна тежест: 30%)

1. ЕРУ Организация на труда

- o РУ 1 Организира работния процес
- o РУ 2 Отговаря за разпределението на дейностите в работния процес

2. ЕРУ Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда

- o РУ 1 Спазва хигиенните норми и здравословните и безопасни условия на труд на работното място
- o РУ 2 Осъществява превантивна дейност по опазване на околната среда
- o РУ 3 Овладева аварийни ситуации

3. ЕРУ Комуникация и чужд език

- o РУ 1 Общува ефективно в работния екип
- o РУ 2 Води ефективна бизнес комуникация
- o РУ 3 Владее чужд език по професията

4. ЕРУ Информационни и комуникационни технологии

- o РУ 1 Познава съвременните информационни и комуникационни технологии
- o РУ 2 Използва различни по вид информационни и комуникационни технологии

5. ЕРУ Инициативност и предприемачество

- o РУ 1 Познава основите на икономиката и предприемачеството
- o РУ 2 Формира предприемаческо поведение

3.2. Отраслова задължителна професионална подготовка (относителна тежест: 20%)

6. ЕРУ Клинична комуникация

- o РУ 1 Ефективно комуникира с пациента
- o РУ 2 Реагира адекватно в ситуации на стрес
- o РУ 3 Придържа се към нормите на медицинската психология
- o РУ 4 Спазва морално-етичните норми в професионалната си дейност и съблюдава медицинската деонтология

7 ЕРУ Социално-правни взаимоотношения

- o РУ 1 Познава структурата и организацията на дейността в лечебното заведение
- o РУ 2 Познава и прилага специфичната нормативна уредба (Закон за здравето, Закон за лечебните заведения и др.) в ежедневната си работа
- o РУ 3 Прилага принципите за добра дентална грижа

8 ЕРУ Основи на медицинската дейност

- o РУ 1 Знае основни понятия от анатомията, физиологията и патофизиологията на човека
- o РУ 2 Притежава знания по дентална анатомия
- o РУ 3 Притежава знания за денталните болести, причините за тяхното възникване и отражението им върху организма

- РУ 4 Познава ролята на болестотворните микроорганизми и начините за борба с тях
- РУ 5 Познава основните причини за възникване на инфекциозни заболявания

3.3. Специфична за професията задължителна професионална подготовка (относителна тежест: 50%)

9 ЕРУ Хигиенни правила и норми в лечебните заведения

- РУ 1 Знае основните правила на асептика и антисептика
- РУ 2 Дезинфектира повърхности, предмети и медицинско оборудване
- РУ 3 Извършва стерилизация на денталния инструментариум (дребен и едър) и на медицинските консумативи
- РУ 4 Участва в дейности по превенция на вътреболнични инфекции
- РУ 5 Участва в дейности по инфекциозен контрол и управление на опасните материали

10 ЕРУ Прием на пациент

- РУ 1 Регистрира пациента
- РУ 2 Подготвя пациента за диагностика и лечение

11 ЕРУ Клинично асистиране

- РУ 1 Асистира на лекаря по дентална медицина („работа на четири ръце“)
- РУ 2 Асистира при консервативно зъболечение
- РУ 3 Асистира при хирургични интервенции
- РУ 4 Асистира в протетична дентална медицина
- РУ 5 Асистира при пародонтални процедури
- РУ 6 Асистира при ортодонтски процедури
- РУ 7 Асистира в детската дентална медицина

12 ЕРУ Профилактика и мотивация на пациента

- РУ 1 Описва значението на превантивната дентална медицина
- РУ 2 Участва в дейности по превенция на денталното здраве
- РУ 3 Мотивира пациента за запазване на денталното здраве

13 ЕРУ Административна дейност в денталния кабинет

- РУ 1 Събира, регистрира и обработва данни; обезпечава дейността на кабинета
- РУ 2 Работи с документи по НЗОК
- РУ 3 Работи с отчетни документи

ЕРУ 1

Наименование на	Организация на труда
-----------------	----------------------

единицата:	
Код:	3-1 Важи за всички специалности от трета степен на професионална квалификация от Списъка на професиите за професионално образование и обучение (СППОО)
Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР):	4
Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР):	4
Наименование на професията:	Асистент на лекар по дентална медицина
Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР):	4
Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР):	4
Резултат от учене 1:	Организира работния процес
Знания	• Познава структурата на лечебните заведения • Познава методи за нормиране на работния процес • Познава основните нормативни документи, свързани с професията • Познава изискванията за ефективно планиране на ресурси, свързани с работния процес
Умения	• Планира работния процес • Съставя график на работните задачи • Спазва основните нормативни актове, свързани с професията
Компетентности	• Ефективно организира работния процес • Предлага и мотивира необходимостта от промени в работата
Резултат от учене 2:	Отговаря за разпределението на дейностите в работния процес
Знания	• Познава видовете дейности в работния процес • Познава изискванията за изпълнение на видовете дейности • Познава начините за ефективна организация на дейностите
Умения	• Организира дейностите в работния процес, съобразно изискванията за ефективност • Спазва етичните норми на поведение • Съдейства за изграждането на конструктивна работна среда
Компетентности	• Ефективно разпределя изпълнението на дейностите в работния процес • Подпомага и съдейства за създаване и поддържане на етична работна среда

Средства за оценяване:	Средство 1: - Решаване на тест Средство 2: - Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: Дефинира основни теоретични понятия в областта на: - организацията на работния процес За средство 2: Дефинира основни теоретични понятия в областта на: - разпределението на дейностите в работния процес

ЕРУ 2

Наименование на единицата:	Здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ) и опазване на околната среда
Код:	3-2 Важи за всички специалности от трета степен на професионална квалификация от СППОО
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Асистент на лекар по дентална медицина
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 1:	Спазва хигиенните норми и здравословните и безопасни условия на труд на работното място
Знания	- Познава основните нормативни документи за здравословни и безопасни условия на труд - Знае видовете защитни приспособления и средства за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ
Умения	- Организира работните дейности, опазвайки живота и здравето – своите и на околните - Провежда инструктаж на работния екип за безопасна работа - Изброява професионалните и здравните рискове при изпълнение на различните трудови дейности
Компетентности	Спазва мерките за безопасност и се отнася с отговорност към живота и здравето на хората
Резултат от учене 2:	Осъществява превантивна дейност за опазване на околната среда
Знания	- Посочва рисковете от замърсяване на околната среда - Познава нормативните изисквания за опазване на околната среда - Познава специфичните изисквания за работа с биологични продукти и мерките за съхранение на биологични отпадъци
Умения	Прилага дейности за поддържане на допустимите норми на замърсяване

	Организира събиране и съхраняване на биологични продукти и спазвайки изискванията за събиране
Компетентности	Спазва изискванията и правилата за опазване на околната среда
Резултат от учене 3:	Овладеява аварийни ситуации
Знания	- Знае основната терминология, свързана с аварийните ситуации на работното място - Познава нормативните документи за аварийна безопасност - Познава реда за разследване на аварии и злополуки - Познава видовете травми и методите за оказване на първа помощ
Умения	- Разпознава опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа - Организира действията на екипа при аварии - Оказва първа помощ на пострадали при авария - Изброява правилата за работа при аварии и аварийни ситуации
Компетентности	Действа адекватно и отговорно при овладяване на възникнали аварийни ситуации, в съответствие с нормативните изисквания и с установените вътрешни правила за аварийна безопасност
Средства за оценяване:	Средство 1: - Решаване на тест Средство 2: - Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: Владее задълбочени теоретични знания за: - хигиенните норми - здравословните и безопасни условия на труд на работното място - превантивната дейност за опазване на околната среда - овладяването на аварийни ситуации и оказването на първа помощ на пострадал За средство 2: - Избира бързо най-адекватното поведение при зададена рискова ситуация - Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ

ЕРУ 3

Наименование на	Комуникация и чужд език
------------------------	--------------------------------

единицата:	
Код:	3-3 Важи за всички специалности от трета степен на професионална квалификация от СППОО
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Асистент на лекар по дентална медицина
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 1:	Общува ефективно в работния екип
Знания	Познава ролите на отделните длъжности в екипа, техните работни взаимоотношения и йерархични връзки
Умения	Комуникира с екипа и персонала на лечебното заведение при изпълнение на работните задачи
Компетентности	Осъществява ефективна комуникация с всички участници в трудовата дейност, съобразно работния протокол
Резултат от учене 2:	Води ефективна бизнес комуникация
Знания	- Познава етичните норми на комуникация - Познава правилата за вербална и невербална комуникация - Познава ефективното поведение при конфликти - Познава правилата и изискванията за делова кореспонденция - Познава средства за водене на делова комуникация
Умения	- Разпознава и избягва конфликтни ситуации - Съдейства за разрешаване на конфликтни ситуации - Води делова комуникация - писмена и устна - Предлага необходимата на клиентите информация
Компетентности	- Провежда ефективна комуникация с клиенти и потребители, съобразно индивидуалните им особености - Комуникира с клиентите с цел консултиране и съгласуване на услугите
Резултат от учене 3:	Владее чужд език по професията
Знания	Познава основната професионална терминология на чужд език
Умения	- Чете и разбира професионални текстове (специализирана литература, техническа документация и други) на чужд език - Ползва чужд език при търсене на информация от интернет и други източници - Ползва чужд език (писмено и говоримо) при комуникация с клиенти
Компетентности	Владее чужд език на ниво, позволяващо му да осъществява ефективна комуникация по професионални теми при изпълнение на служебните си задължения
Средства за оценяване:	Средство 1: Комуникира на чужд език в учебна или работна ситуация
Условия за провеждане на	За средство 1: Учебен кабинет

оценяването:	
Критерии за оценяване:	За средство 1: • Провеждане на разговори по професионални теми на чужд език

ЕРУ 4

Наименование на единицата:	Информационни и комуникационни технологии
Код:	3-4 Важи за всички специалности от трета степен на професионална квалификация от СППОО
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Асистент на лекар по дентална медицина
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 1:	Познава съвременните информационни и комуникационни технологии
Знания	• Познава съвременните информационни и комуникационни технологии, свързани с изпълнението на трудовите му дейности
Умения	• Информира се за новости в областта на ИКТ, свързани с работата
Компетентности	-
Резултат от учене 2:	Използва различни по вид информационни и комуникационни технологии
Знания	• Знае най- често използваните ИКТ в рамките на работния процес • Познава специализираната терминология, свързана с ИКТ
Умения	• Работи с компютър - ползва програмни продукти и специализиран софтуер • Изготвя, регистрира и архивира документи в електронен вид
Компетентности	• Самостоятелно работи с подходящо подбрани ИКТ, съобразно спецификата на конкретната дейност
Средства за оценяване:	Средство 1: • Изпълнява работната задача като прилага информационни и комуникационни технологии Средство 2: • Обосновава избора на информационни и комуникационни технологии за решаване на работната задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: • Компютърен кабинет
Критерии за оценяване:	За средства 1 и 2: • Изпълнение на поставена задача, свързана с използването на информационни и комуникационни технологии

ЕРУ 5

Наименование на единицата:	Инициативност и предприемачество
Код:	3-5 Важи за всички специалности от трета степен на професионална квалификация от СППОО
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Асистент на лекар по дентална медицина
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 1:	Познава основите на икономиката и предприемачеството
Знания	- Знае същността на предприемачеството и съдържанието на предприемаческия процес - Знае ролята на предприемаческите умения за успеха в лечебното заведение
Умения	- Анализира практически примери за успешното изпълнение на дейността си - Анализира обкръжаващата среда на лечебното заведение и описва силните и слабите страни в дейността му
Компетентности	Предлага и обосновава нови идеи, свързани с подобряване на работния процес
Резултат от учене 2:	Формира предприемаческо поведение
Знания	- Познава характеристиките на предприемаческото поведение - Знае видовете предприемаческо поведение
Умения	Преценява необходимостта от въвеждане на иновативни решения за подобряване на работата
Компетентности	Предлага иновативни решения за оптимизация на дейностите
Средства за оценяване:	Средство 1: Решаване на тест

	Средство 2: Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: - Владее основни теоретични знания в областта на икономиката и предприемачеството За средство 2: - Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на проблема в зададения казус/сценарий

ЕРУ 6

Наименование на единицата:	Клинична комуникация
Код:	724-1 Важи за всички професии от професионално направление 724 „Дентална медицина и зъботехника“ от СППОО
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Асистент на лекар по дентална медицина
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 1:	Ефективно комуникира с пациента
Знания	- Познава основните типове темперамент - Познава правилата за вербална и невербална комуникация с пациенти - Познава различните модели на общуване с пациента в зависимост от начина на приемане на здравословния проблем и процеса на лечение - Познава видовете конфликти - Познава ефективното поведение при конфликт
Умения	- Извършва индивидуален прием на пациента – възрастен или дете - Идентифицира индивидуалните особености на конкретния пациент
Компетентности	- Изгражда доверие в отношенията си с пациента - Комуникира с пациента, съобразно индивидуалните му особености - Избягва потенциални конфликти с пациента - Решава конфликтни ситуации
Резултат от учене 2:	Реагира адекватно в ситуации на стрес
Знания	- Познава симптомите на стреса и основните причините за възникването му; - Знае основните групи стратегии за справяне със стреса

Умения	- Разпознава проявите на професионален стрес и на синдрома „емоционално прегряване“ - Разпознава рисковите ситуации за пациента
Компетентности	- Проявява самоконтрол за овладяване на емоциите - Прилага различни подходи за превенция на професионалния стрес
Резултат от учене 3:	Придържа се към нормите на медицинската психология
Знания	Познава основните категории в медицинската психология
Умения	- Регистрира психологическия статус на пациента като безпокойство, агресия, апатия и др. - Определя степента на тревожност на пациента със съответните тестове - Запазва спокойствие, окуражава пациента - Разпознава симптомите на неразположение на пациента, наблюдавайки неговите реакции - Използва техники за вербална и невербална комуникация
Компетентности	- Определя основните индивидуални психологични особености на пациента - Грижи се за психологическата устойчивост на пациента и неговите близки по време на лечението
Резултат от учене 4:	Спазва морално-етични норми в професионалната дейност и съблюдава медицинската деонтология
Знания	- Познава медицинската деонтология - Познава етичния кодекс на лекаря по дентална медицина, на лекаря и на професионалистите по здравни грижи
Умения	Спазва морално-етичните норми в професионалната дейност
Компетентности	Осигурява благоприятна психологическа среда за провеждане на лечебно-оздравителния процес съобразно нормите на медицинската деонтология
Средства за оценяване:	Тест/Писмен изпит за проверка на знанията за клинична комуникация
Условия за провеждане на оценяването:	Теория: Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	- Познава правилата за ефективна комуникация с пациента - Познава основните категории в медицинската психология - Познава правилата на медицинската етика и медицинската деонтология - Познава основни подходи за превенция на професионалния стрес

ЕРУ 7

Наименование на единицата:	Социално-правни взаимоотношения
-----------------------------------	--

Код:	724-2 Важи за всички професии от професионално направление 724 „Дентална медицина и зъботехника“ от СППОО
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Асистент на лекар по дентална медицина
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 1:	Познава структурата и организацията на дейността в лечебното заведение
Знания	- Запознат е с видовете лечебни заведения, съгласно действащото българско законодателство - Познава правилника за вътрешния ред и други вътрешни правилници, регламентиращи дейността на лечебното заведение - Познава утвърдения от работодателя график за дейността на лечебното заведение
Умения	Спазва утвърдения график за дейността
Компетентности	Стриктно спазва и прилага правилника за вътрешния ред и други вътрешни правилници, регламентиращи цялостната дейност на лечебното заведение
Резултат от учене 2:	Познава и прилага действащата нормативна уредба (Закон за здравето, Закон за лечебните заведения и др.)
Знания	- Познава видовете здравни услуги и лечебните заведения, които ги предоставят - Описва особеностите на денталната грижа - Дефинира същността на информираното съгласие и правата на пациента
Умения	- Прилага действащата специфична нормативна база в работата си - Познава спецификата на денталната грижа - Обяснява задълженията си и спазва нормите на поведение с пациента - Информира пациента за неговите права, съгласно изискванията на НЗОК - Информира пациента и неговите близки за институциите, които предоставят различни здравни услуги съгласно нормативната уредба
Компетентности	- Познава и спазва трудово законодателство в ежедневната си работа - Познава мястото и ролята си в лечебния процес
Резултат от учене 3:	Прилага принципите за добра дентална грижа
Знания	Познава принципите за добра дентална грижа
Умения	- Подпомага лекаря по дентална медицина при изпълнение на лечебния план или програмата за превенция на оралното здраве - Консултира пациента за изграждане на здравни навици и поддържане на лична орална хигиена

Компетентности	- Участва професионално при изпълнение на лечебния план - Мотивира пациента за изграждане на здравни навици и поддържане на лична орална хигиена - Участва в разработването на алгоритъм за работа в конкретен случай, съгласно принципите за добра дентална грижа
Средства за оценяване:	Тест/Писмен изпит за проверка на знанията за социално-правните взаимоотношения в клиниката
Условия за провеждане на оценяването:	Теория: Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	- Познава структурата и организацията на дейността в лечебното заведение - Познава специфичната нормативна уредба - Познава принципите на добрата дентална грижа

ЕРУ 8

Наименование на единицата:	Основи на медицинската дейност
Код:	724-3 Важи за всички професии от професионално направление 724 „Дентална медицина и зъботехника“ от СППОО
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Асистент на лекар по дентална медицина
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 1:	Основни понятия от анатомията, физиологията и патофизиологията на човека
Знания	- Изброява органите в човешкото тяло - Назовава системите в човешкото тялото и основните им функции - Описва структурата и функциите на костната, сърдечносъдовата, дихателната, храносмилателната, отделителната, нервната система и на сетивните органи - Познава анатомията на главата и шията - Познава основните мускули при дъвчене и лицеви изражения и функцията на всеки от тях - Познава местоположението на тъканите и органите в лицето и устната кухина - Познава основните патологични промени в органите и системите на човешкия организъм
Умения	- Идентифицира основните мускули, използвани за дъвчене и лицеви изражения - Определя местоположението на тъканите и органите в лицето и устната кухина
Компетентности	Разпознава органите и системите в човешкото тяло

	• Идентифицира правилно основните мускули, използвани за дъвчене и лицеви изражения • Точно определя местоположението на тъканите и органите в лицето и устната кухина
Резултат от учене 2:	Притежава знания по дентална анатомия
Знания	• Познава състава на тъканите на зъба • Познава жизнения цикъл на зъба • Познава символи, аббревиатури и цветни кодове за регистриране на данните от денталния преглед • Назовава местоположението на всички повърхности на зъбите • Идентифицира броя от млечното и постоянното съзъбие
Умения	• Използва символи, аббревиатури и цветни кодове при регистриране на данните от денталния преглед • Определя правилното местоположение на всеки постоянен зъб • Определя местоположението на всички повърхности на зъбите
Компетентности	• Вярно и прецизно отразява със символи, аббревиатури и цветни кодове данните от денталния преглед
Резултат от учене 3:	Притежава знания за денталните болести, причините за тяхното възникване и отражението им върху организма
Знания	• Познава денталния кариес и периодонталното заболяване • Знае причините за възникване на дентален кариес • Знае ролята на плаката за възникване на дентален кариес и периодонтално заболяване • Познава етапите в развитието на зъбния кариес • Познава процеса на деминерализация и реминерализация на зъбите • Познава лигавичните заболявания • Знае основните етапи в лечението на заболяванията на зъбната пулпа и периодонциума • Знае ролята на кариогенните храни за причиняване на дентален кариес
Умения	• Разпознава причините за дентално разрушение и възникване на кариес • Обяснява на пациента ролята на плаката за денталния кариес и периодонталното заболяване • Разпознава деминерализацията и реминерализацията на зъбите • Разпознава видовете пародонтално заболяване • Разпознава лигавичните заболявания • Разяснява на пациента основните етапи в лечението на заболяванията на зъбната пулпа и периодонциума
Компетентности	• Правилно идентифицира видовете пародонтално заболяване и причините за възникването му

	Определя основните етапи в лечението на заболяванията на зъбната пулпа и периодонциума
Резултат от учене 4:	Познава влиянието на болестотворните микроорганизми и основните пътища за борба с тях
Знания	- Познава негативното действие на болестотворните микроорганизми - Познава основните методи за борба с болестотворните микроорганизми (дезинфекция) - Познава метода за топлинна стерилизация, предимствата и недостатъците му - Познава биологичния мониторинг
Умения	- Прилага основните методи при борба с болестотворните микроорганизми (дезинфекция) - Прилага метода за топлинна стерилизация
Компетентности	- Прилага правилно и навременно методите на дезинфекция - Прилага стриктно метода за топлинна стерилизация, спазвайки отделните етапи - Извършва качествено биологичен мониторинг и анализ на резултатите от него
Резултат от учене 5:	Познава основните причини за възникване на инфекциозни заболявания
Знания	- Познава ролята на микроорганизмите в инфекциозния процес - Познава основните причинители, симптомите и периодите на протичане на инфекциозните болести - Запознат е с класификацията на инфекциозните болести - Познава основните механизми за разпространение на инфекциозните заболявания - Познава основните механизми, по които се пренасят инфекциозни заболявания в денталната практика - Описва понятието „верига на инфекцията“ - Изброява заболяванията на които трябва да се обръща особено внимание
Умения	Разпознава основни симптоми на различните инфекциозни заболявания
Компетентности	Съобразно своята отговорност предприема съответни мерки в зависимост от инфекциозните заболявания
Средства за оценяване:	Тест/Писмен изпит за проверка на знанията по основи на медицинската дейност
Условия за провеждане на оценяването:	Теория: Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	- Знае основни понятия от анатомията, физиологията и патофизиологията на човека - Има познания по дентална анатомия - Познава основните дентални болести, причините за тяхното възникване и отражението им върху

	организма - Познава ролята на болестотворните микроорганизми и основните пътища за борба с тях - Познава основните причини за възникване на инфекциозни заболявания
--	---

ЕРУ 9

Наименование на единицата:	Хигиенни правила и норми в лечебните заведения
Код:	724010-1 Важи за професията „Асистент на лекар по дентална медицина“
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Асистент на лекар по дентална медицина
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 1:	Знае основните правила на асептика и антисептика
Знания	- Познава видовете дезинфекционни разтвори и препарати, тяхното съхранение и приложение - Познава различните превързочни материали - Познава мек и твърд медицински инструментариум
Умения	- Подготвя дезинфекционни разтвори в различни концентрации - Извършва дезинфекция - Извършва дейности по превенция на вътре болнични инфекции - Извършва дейности по инфекциозен контрол и управление на опасните материали
Компетентности	- Самостоятелно подготвя дезинфекционни разтвори в различни концентрации според изискванията на средата - Извършва дезинфекция според мястото, формите и начините за приложение на дезинфекционните средства - Извършва самостоятелно и качествено дейности по инфекциозен контрол и управление на опасните материали
Резултат от учене 2:	Дезинфектира повърхности, предмети и медицинско оборудване
Знания	- Познава методи за предварително почистване - Познава методи и средства за дезинфекция на медицинско оборудване - Познава алгоритъма за дезинфекция на медицинското оборудване - Познава методи за дезинфекция на подови повърхности
Умения	- Извършва предварително почистване - Дезинфектира плотове и работна маса - Дезинфектира стола на пациента

	• Дезинфектира стола на лекаря по дентална медицина • Дезинфектира стола на асистента на лекаря по дентална медицина • Дезинфектира наконечниците • Извършва основна дезинфекция на плювалника • Извършва основна дезинфекция на рефлатор, фотополимерна лампа, скалер • Извършва дезинфекция на подови повърхности
Компетентности	• Самостоятелно почиства и дезинфектира подови повърхности, предмети и медицинско оборудване
Резултат от учене 3:	Извършва стерилизация на денталния инструментариум и на медицинските консумативи
Знания	• Познава методи за обработка на замърсените инструменти • Познава методи за почистване на инструментите – с ултразвук или механично • Познава методи за опаковка на едрия инструментариум – ръчно или с опаковъчна машина • Познава методи за опаковка на дребния инструментариум (борери, диамантени пилители и други ротационни инструменти) – ръчно или с опаковъчна машина • Познава методи за стерилизация на ролки и марли • Познава работата с автоклав • Познава алгоритъма на стерилизация на медицинския инструментариум • Познава реда за организиране на пълния комплект инструменти
Умения	• Извършва по график стерилизация на инструментариума и консумативите • Пренася замърсените инструменти до зоната за обработка по начин, който свежда до минимум риска от експозиция за хората и околната среда • Почиства инструментите – с ултразвук или механично • Опакова едрия инструментариум – ръчно или с опаковъчна машина • Опакова дребния инструментариум (борери, диамантени пилители и други ротационни инструменти) – ръчно или с опаковъчна машина • Зарежда и стерилизира ролки и марли • Зарежда автоклава и поставя индикатор • Изважда стерилизирания инструментариум и го подрежда в медицинския шкаф • Организира пълния комплект инструменти • Отбелязва стерилизацията в дневника
Компетентности	• Самостоятелно и качествено извършва дезинфекция и стерилизация на денталния инструментариум (дребен и едър)

	• Самостоятелно и качествено извърши стерилизация на медицински инструментариум • Организира самостоятелно и правилно поддръждането на пълния комплект инструменти
Резултат от учене 4:	Участва в дейности по превенция на вътреболнични инфекции
Знания	• Познава плана на лечебното заведение за предотвратяване разпространението на инфекции • Познава колективните и индивидуалните защитни средства • Познава различни хигиенни и дезинфекционни препарати • Познава особеностите на противоепидемичния режим в операционния блок • Познава рисковете в работата си, свързани с вътреболничните инфекции
Умения	• Изпълнява приетия в лечебното заведение план за предотвратяване разпространението на инфекции по пътя пациент - персонал и/или персонал - пациент • Прилага изискванията за носене на работно облекло и лични предпазни средства • Прилага различни хигиенни и дезинфекционни препарати • Спазва противоепидемичния режим в операционния блок
Компетентности	• Стриктно изпълнява приетия в лечебното заведение план за предотвратяване разпространението на инфекции • Спазва и контролира стриктно хигиенизацията на денталния кабинет, операционната, чакалнята, сервизните помещения и др. • Използва правилно индивидуални лични предпазни средства • Способен е да разпознава и избягва рисковете в работата си, свързани с вътреболничните инфекции
Резултат от учене 5:	Участва в дейности по инфекциозен контрол и управление на опасните материали
Знания	• Познава реда за обработване на замърсения текстил • Познава реда за изпиране на замърсеното работно облекло • Познава реда за смяна или изхвърляне на работното облекло • Познава реда за маркировка и почистване на контейнерите за битов и биологичен отпадък, както и на контейнера за остри предмети (игли) • Познава реда за извозване на биологичния отпадък
Умения	• Постава замърсения текстил в непропусклива торба с етикет за биологична опасност или съответен етикет с цветен код

	• Организира прането на замърсеното работно облекло в обществени перални • Организира ежедневното (или по-често, при необходимост) изхвърляне на медицинските престилки за еднократна употреба • Организира смяната на защитните маски след всеки пациент, или по-често при нужда • Организира смяната на ръкавиците след всеки пациент, или по-често при нужда • Организира почистването на предпазните очила (лицевия щит) след всеки пациент • Следи за наличната маркировка и ежедневното почистване на контейнерите за битов и биологичен отпадък, както и на контейнера за остри предмети (игли) • Организира извозването на биологичния отпадък от специализирана фирма
Компетентности	• Осъществява ефективно инфекциозен контрол и управление на опасните материали
Средства за оценяване:	Средство 1: • Тест/Писмен изпит за проверка на знанията по „Хигиенни правила и норми в лечебните заведения“ Средство 2: • Практическо задание, свързано с дезинфекция и стерилизация
Условия за провеждане на оценяването:	• Теория: учебен кабинет • Практика: дентален кабинет/манипулационна
Критерии за оценяване:	За средство 1: • Познава основните правила на асептика и антисептика • Познава начините за дезинфекцията на повърхности, предмети и медицинско оборудване • Познава начините за стерилизацията на денталния инструментариум и медицинските консумативи • Познава дейностите по превенция на вътреболнични инфекции • Познава дейностите по инфекциозен контрол и управление на опасните материали За средство 2: • Извършва самостоятелно дезинфекция на повърхности, предмети и медицинско оборудване • Извършва самостоятелно стерилизация на медицински инструментариум

ЕРУ 10

Наименование на единицата:	Прием на пациент
-----------------------------------	-------------------------

Код:	724010-2 Важи за професията „Асистент на лекар по дентална медицина“
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Асистент на лекар по дентална медицина
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 1:	Регистрира пациента
Знания	• Познава нормативните изисквания за документооборота • Назовава стъпките при обработка на медицинската документация • Познава реда за водене на амбулаторния журнал • Познава реда за попълване на амбулаторния лист • Познава заболяванията, на които асистентът на лекаря по дентална медицина трябва да обръща особено внимание • Познава рисковете в работата на денталния асистент
Умения	• Подготвя личното досие на пациента • Регистрира личните данни на пациента • Поддържа регистъра на личните данни на пациента • Записва налични алергии и заболявания • Записва минали заболявания (хепатит А, В и С, ХИВ и др.)
Компетентности	• Регистрира пациента за преглед, обработка и отразява правилно получената информация
Резултат от учене 2:	Подготвя пациента за диагностика и лечение
Знания	• Познава алгоритъма за прием на пациент • Описва стъпките при подготовка на инструментите и аксесоарите за работа • Познава правилата и инструкциите по спазване на хигиената
Умения	• Приема и подготвя пациента за преглед • Наставява пациента, поставя протектор и регулира рефлексора • Подготвя юнита за работа • Приготвя денталния инструментариум за работа • Слага личните предпазни средства и заема позиция за асистирание • Спазва поверителност на личната информация • Прилага правилата и инструкциите по спазване на хигиената
Компетентности	• Осъществява прием на пациента при спазване на утвърдения алгоритъм • Подготвя самостоятелно юнита и инструментариума за работа • Подготвя пациента за предстоящите процедури
Средства за	Средство 1:

оценяване:	- Тест/Писмен изпит за проверка на знанията по прием на пациент Средство 2: - Практическо задание, свързано с регистрацията на пациент и подготвянето му за диагностика
Условия за провеждане на оценяването:	- Теория: учебен кабинет - Практика: дентален кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: - Демонстрира знания за прием на пациента За средство 2: - Регистрира пациента - Приема и подготвя пациента за диагностика и лечение

ЕРУ 11

Наименование на единицата:	Клинично асистиране
Код:	724010-3 Важи за професията „Асистент на лекар по дентална медицина“
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Асистент на лекар по дентална медицина
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 1	Асистира на лекаря по дентална медицина („работа на четири ръце“)
Знания	- Познава разположението на клиничните зони в зъболекарския кабинет - Посочва денталното оборудване, разположено в клиничната зона на зъболекарския кабинет - Описва часовниковата концепция на операционните зони - Познава видовете медицински инструменти и тяхното предназначение - Познава медицинските материали /консумативи/ и тяхното приложение - Назовава и описва различни техники при асистиране - Описва различни състояния на пациента в хода на лечебния процес - Знае основните изисквания към асистента на лекаря по дентална медицина при асистиране
Умения	- Заема правилна позиция в клиничната зона на зъболекарския кабинет, в зависимост от предстоящата работа - Организира придвижването си в клиничните зони, според часовниковата концепция - Подава инструменти и материали на лекаря по

	дентална медицина • Прилага различни техники на асистиране
Компетентности	• Асистира на лекаря по дентална медицина в хода на лечебния процес, проявявайки прецизност и отговорност • Реагира адекватно при различните състояния на пациента
Резултат от учене 2	Асистира при консервативно зъболечение
Знания	• Познава процедурата по извършване на цялостен преглед • Посочва инструментите, които се използват в консервативното зъболечение • Дефинира процеса и принципите на зъбната препарация • Описва процедурата на амалгамна реставрация • Описва процедурата на композитната реставрация • Назовава задачите на денталния асистент при възстановителни процедури • Описва ролята на денталния асистент в естетичната дентална медицина
Умения	• Асистира при извършване на клиничен преглед • Записва регистрираните данни от денталния преглед • Асистира при: - зъбна препарация - амалгамна реставрация - композитна реставрация • Изпълнява задачите на денталния асистент при възстановителни процедури • Изпълнява задачите на денталния асистент в естетичната дентална медицина
Компетентности	• Асистира ефективно при консервативно зъболечение, като изпълнява точно указанията на лекаря по дентална медицина
Резултат от учене 3:	Асистира при хирургични интервенции
Знания	• Познава принципите на лечение на хирургичните заболявания на зъбите и устната кухина • Познава процедурата, необходима за цялостен хирургичен преглед • Познава инструментите, които се използват в хирургичната практика • Обяснява показанията за употреба на инструментите, които се използват в хирургичната практика • Дефинира изискванията при асистиране в хирургичната практика • Описва ролята на асистента в процеса на имплантиране
Умения	• Асистира при извършване на клиничен преглед • Записва регистрираните данни от денталния

	преглед • Изпълнява процедурите, необходими за цялостен хирургичен преглед • Асистира при хирургична интервенция • Изпълнява протокола на асистирание при поставяне на импланти
Компетентности	• Асистира ефективно при хирургично зъболечение, като изпълнява точно указанията на лекаря по дентална медицина
Резултат от учене 4	Асистира в протетична дентална медицина
Знания	• Познава процесите и принципите на протезиране • Описва процедурата при неподвижно протезиране • Изрежда стъпките при подвижно протезиране • Дефинира процедурата при надимплантно протезиране • Изброява изискванията към асистента при надимплантно протезиране
Умения	• Асистира при извършване на клиничен преглед • Записва регистрираните данни от денталния преглед • Асистира при неподвижно протезиране • Асистира при подвижно протезиране • Асистира при надимплантно протезиране
Компетентности	• Асистира ефективно при протетични процедури, като изпълнява точно указанията на лекаря по дентална медицина
Резултат от учене 5	Асистира при пародонтални процедури
Знания	• Познава процедурите, необходими за цялостен пародонтален преглед • Посочва инструментите, които се използват в пародонтологията и обяснява показанията за тяхната употреба • Изброява изискванията към асистента при лечение на заболявания на оралната лигавица
Умения	• Асистира при извършване на клиничен преглед • Записва регистрираните данни от денталния преглед • Асистира при лечение на пародонтални заболявания • Асистира при лечение на заболявания на оралната лигавица
Компетентности	• Асистира ефективно при пародонтални процедури, като изпълнява точно указанията на лекаря по дентална медицина
Резултат от учене 6	Асистира при ортодонтски процедури
Знания	• Познава задачите на денталния асистент при ортодонтски процедури • Посочва инструментите, които се използват в ортодонтията, и обяснява показанията за тяхната употреба

Умения	• Асистира при извършване на клиничен преглед • Записва регистрираните данни от денталния преглед • Асистира при ортодонтски процедури.
Компетентности	• Асистира ефективно при ортодонтски процедури, като изпълнява точно указанията на лекаря по дентална медицина
Резултат от учене 7	Асистира в детската дентална медицина
Знания	• Познава принципите на зъбна препарация • Познава задачите на асистента в процеса на амалгамна реставрация • Назовава стъпките на композитната реставрация • Изброява задачите на асистента при композитната реставрация • Описва процеса на силанизация
Умения	• Асистира при извършване на клиничен преглед • Записва регистрираните данни от денталния преглед • Асистира при амалгамна реставрация при деца • Асистира при композитната реставрация • Асистира в процеса на силанизация
Компетентности	• Асистира ефективно при детско зъболечение, като изпълнява точно указанията на лекаря по дентална медицина
Средства за оценяване:	Средство 1: • Тест/Писмен изпит за проверка на знанията по асистирание в дентална медицина Средство 2: • Практическо задание ✓ Асистирание или „работа на четири ръце“ ✓ Асистирание при консервативно зъболечение ✓ Асистирание при хирургични интервенции ✓ Асистирание в протетична дентална медицина ✓ Асистирание при пародонтални процедури ✓ Асистирание при ортодонтски процедури ✓ Асистирание в детската дентална медицина
Условия за провеждане на оценяването:	• Теория: учебен кабинет • Практика: дентален кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: • Демонстрира знания относно асистирането в денталната медицина За средство 2: • Асистира на лекаря по дентална медицина („работа на четири ръце“) • Асистира при консервативно зъболечение • Асистира при хирургични интервенции • Асистира в протетична дентална медицина • Асистира при пародонтални процедури

	• Асистира при ортодонтски процедури • Асистира в детската дентална медицина
--	---

ЕРУ 12

Наименование на единицата:	Профилактика и мотивация на пациента
Код:	724010-4 Важи за професията „Асистент на лекар по дентална медицина“
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Асистент на лекар по дентална медицина
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 1:	Описва значението на превантивната дентална медицина
Знания	• Познава целта на превантивната дентална медицина • Познава компонентите на една пълна програма за превенция • Знае значението на личната орална хигиена за здравето на пациента • Познава значението на промотивната, профилактично-лечебната и възстановителната дейност в областта на денталната медицина
Умения	• Обяснява на пациента възникването на дентално разрушение и кариес • Обяснява на пациента ролята на кариогенните храни за възникването на дентален кариес • Обяснява на пациента ролята на плаката за денталния кариес и периодонталното заболяване • Обяснява на пациента процеса на деминерализация и реминерализация на зъбите • Обяснява на пациента възникването на пародонтално заболяване • Обяснява на пациента възникването на лигавично заболяване
Компетентности	• Може да обучава пациентите за поддържане на лична орална хигиена
Резултат от учене 2:	Участва в дейности по превенция на денталното здраве
Знания	• Познава принципите на превантивната дентална медицина • Знае значението на лична орална хигиена • Познава методи за поддържане на лична орална хигиена • Назовава изискванията при асистирание в денталната профилактика • Познава значението на промотивната, профилактично-лечебната и възстановителната дейност в областта на денталната медицина

Умения	• Демонстрира на пациента прилагане на пълна програма за превенция • Демонстрира на пациента измиване на зъбите с четка • Демонстрира на пациента почистване на зъбите с конец • Асистира при почистване на зъбен камък • Асистира при профилактичен преглед
Компетентности	• Подпомага пациента при формиране на здравни навици и поддържане на лична орална хигиена • Асистира ефективно при различните видове профилактични процедури
Резултат от учене 3:	Мотивира пациента за запазване на денталното здраве
Знания	• Описва възможностите за опазване на денталното здраве • Познава възможностите за опазване на денталното здраве чрез съблюдаване на добри здравни навици и поддържане на лична орална хигиена • Познава негативните ефекти на денталните заболявания
Умения	• Подпомага пациента в изграждането на добри здравни навици • Подпомага пациента да поддържа добра орална хигиена
Компетентности	• Консултира пациента относно грижете за запазване на денталното здраве
Средства за оценяване:	• Тест/Писмен изпит за проверка на знанията по профилактика и мотивация на пациента • Практика – демонстрация на дейности по превенция на денталното здраве
Условия за провеждане на оценяването:	• Теория: учебен кабинет • Практика: дентален кабинет
Критерии за оценяване:	• Познава значението на превантивната дентална медицина • Познава дейностите по превенция на денталното здраве • Познава методи за мотивация на пациента

ЕРУ 13

Наименование на единицата:	Административна дейност в денталния кабинет
Код:	724010-5 Важи за професията „Асистент на лекар по дентална медицина“
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Асистент на лекар по дентална медицина
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4

Резултат от учене 1:	Събира, регистрира и обработва данни, обезпечава дейността на кабинета
Знания	• Познава изискванията за документооборота • Познава структурата на регистъра на личните данни на пациента
Умения	• Обработва личните данни на пациента • Поддържа регистъра на личните данни на пациента • Изработва графици за деня, седмицата, месеца, годината • Планира дейността на кабинета • Планира материали, необходими за дейността на денталния кабинет • Изготвя заявки за материали и консумативи, необходими за дейността на кабинета • Изготвя текущи справки и ги предоставя на лекаря по дентална медицина • Участва в изготвянето на месечните и годишните справки • Обобщава събраните данни и ги предоставя на лекаря по дентална медицина в табличен, графичен и/или текстови вид
Компетентности	• Ефективно планира дейността на кабинета, съблюдавайки натовареността на графика • Рационално планира материали и консумативи, необходими за дейността на денталния кабинет, съобразявайки се с наличните ресурси • Правилно обработва различни типове данни, спазвайки поверителност, изготвя обобщени справки в подходящ вид
Резултат от учене 2:	Работи с документи по НЗОК
Знания	• Познава Националния рамков договор • Познава изискванията към денталния кабинет • Познава изискванията за текущия документооборот • Познава отделните документи, тяхното предназначение, реда за използването им
Умения	• Работи с изискваната от НЗОК документация
Компетентности	• Спазва стриктно изискванията за документооборота на НЗОК
Резултат от учене 3:	Работи с отчетни документи
Знания	• Знае вътрешните правила на отчетност и документална изрядност • Познава графика за отчитане на документите • Познава изискванията за попълване на приходно-разходни документи, отчети, заявки и др. и реда за изготвянето им
Умения	• Изготвя справки и отчети и ги предоставя на лекаря по дентална медицина • Изготвя приходно-разходни документи, заявки и други • Участва в изготвянето на месечните и годишните

	отчети
Компетентности	Работи правилно и самостоятелно с различни видове отчетни документи
Средства за оценяване:	Тест/Писмен изпит за проверка на знанията за работа с документи
Условия за провеждане на оценяването:	Теория: учебен кабинет
Критерии за оценяване:	- Работи с регистри, технологична и отчетна документация - Работи с документи по НЗОК

4. Изисквания към материалната база

4.1. Учебен кабинет

Обучението по теория се провежда в учебен кабинет или в учебна зала. Учебният кабинет е оборудван с работно място за всеки обучаван (работна маса и стол), работно място за обучаващия (работна маса и стол), учебна дъска (бяла, черна - според възможностите на залата), аудио-визуална техника, мултимедия с лаптоп, екран за мултимедия, програмни продукти, информационни табла, учебни видеофилми, интернет.

4.2. Учебни материали

Демонстрационни макети и модели (схеми, диаграми, слайдове с презентации), учебни видеофилми, образци на документи, използвани в практиката – дневник за стерилизация, амбулаторен лист, формуляри за направления, постери, табла и нормативни документи, свързани с дейността, наръчници за здравословни и безопасни условия на труд.

4.3. Учебно- тренировъчен дентален кабинет

За извършване на професионални дейности, свързани с прием на пациенти – дентален юнит, протектор, лампа, инструментариум и обзавеждане по изискванията на Регионалната здравна инспекция (РЗИ).

За извършване на професионални дейности, свързани с подготовка на асистента за работа „на четири ръце“ – дентален юнит, работна масичка(и), дентален инструментариум, аксесоари, дезинфектанти, препарати, работно облекло, лични предпазни средства.

За извършване на професионални дейности, свързани с подготовка на денталния асистент за асистиране – дентален юнит, протектор, лампа, инструментариум и обзавеждане по изискванията на Регионалната здравна инспекция, работно облекло, лични предпазни средства.

За извършване на професионални дейности, свързани с асистиране в консервативната медицина: дентален юнит, протектор, лампа, инструментариум и обзавеждане по изискванията на Регионалната здравна инспекция.

За извършване на професионални дейности, свързани с асистиране в денталната хирургия: дентален юнит, протектор, лампа, хирургичен инструментариум и обзавеждане по изискванията на Регионалната здравна инспекция.

За извършване на професионални дейности, свързани с асистиране в протетичната медицина: дентален юнит, протектор, лампа, инструментариум и обзавеждане по изискванията на Регионалната здравна инспекция.

За извършване на професионални дейности, свързани с подготовка на медицинския инструментариум за стерилизация – едър и дребен инструментариум, опаковъчна хартия, опаковъчна машина, дестилатор, автоклав, метална четка, ултразвук за почистване, дезинфектант, твърди контейнери, медицински плот, медицински шкаф.

За извършване на професионални дейности, свързани с превантивна дентална медицина – четка за зъби, конци, брошури, листовки, табла и др. учебни материали.

За извършване на професионални дейности, свързани с осигуряване хигиената на денталния кабинет: кърпи, четки, мопове, кофи, дезинфектанти.

За извършване на професионални дейности, свързани с осигуряване на инфекциозен контрол и управление на опасните материали, са необходими материали за практическо обучение: непропускливи торби, етикети с цветен код, работно облекло, престилки за еднократна употреба, лични предпазни средства ръкавици, контейнери и др.

4.4. Дентален кабинет

Обучението по производствена практика се провежда индивидуално и групово в клиничните бази на различните видове лечебни заведения (медико-дентални центрове, дентални кабинети и др.).

Денталният кабинет трябва да бъде оборудван със стоматологичен юнит с пациентски стол и периферия; лекарствен шкаф; инструментална масичка; амалгамобъркачка, фотополимерна лампа, дестилатор, апекслокатор, скалер, електрокаутер, шейкъри и смесители; автоклав, опаковъчна машина (опаковъчна хартия); стерилизационни барабани; дезинфекционни препарати и разтвори; работно облекло, предпазен шлем /очила/.

Инструментариум и консумативи за дентален кабинет:

- стоматологичен инструментариум – стоматологични пинсети; стоматологични огледалца; стоматологични сонди; клещи за горни зъби: фронтални/кучешки, предкътник, кътник (леви и десни); мъдреци, корени (байонет); клещи за долни зъби: фронтални, кучешки (предкътници), кътници, мъдрец, корени; елеватори - прави и странични (леви и десни);

- друг инструментариум – кюрети - прави и обратни; матрицодържатели: МОД и Айвори; шпатули - прави и обратни; инструменти за обтурации: щопфери, амалгамоносачи, гладилки; опалова аптечка; стъклени плочки; петриеви панички; други инструменти и пособия по преценка на лекаря по дентална медицина.

5. Изисквания към обучаващите по теория и практика

Право да преподават теория и практика по учебни предмети или модули от отрасловата и специфичната задължителна професионална подготовка на професията „Асистент на лекар по дентална медицина“ – трета степен на професионална квалификация, имат следните медицински специалисти: лекар по дентална медицина; лекар, както и медицинска сестра с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“ по специалността „Управление на здравните грижи“. Медицинските сестри трябва да притежават и минимум три години стаж по специалността „Управление на здравните грижи“.